

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Forbindelserne mellem EU og Indien«

(2005/C 267/06)

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg besluttede på plenarforsamlingen den 27. januar 2004 under henvisning til forretningsordenens artikel 29, stk. 2, at udarbejde en udtalelse om *Forbindelserne mellem EU og Indien*.

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Eksterne Forbindelser, som udpegede **Sukhdev Sharma** til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 14. marts 2005.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 417. plenarforsamling den 11.-12. maj 2005, mødet den 12. maj, følgende udtalelse med 145 stemmer for og 2 hverken for eller imod:

1. Indledning

1.1 Den første informationsrapport om forbindelserne mellem EU og Indien (CES 947/2000) blev vedtaget af Den Faglige Sektion for Eksterne Forbindelser i december 2000 forud for det første møde i rundbordsdialogen EU/Indien, som blev afholdt i New Delhi i januar 2001. De europæiske medlemmer af rundbordsdialogen er fra EØSU, mens de indiske medlemmer repræsenterer et bredt udsnit af det organiserede civilsamfund (se Bilag I).

1.2 Rundbordsdialogen er siden indvielsen i 2001 blevet en vigtig institution for videreudviklingen af forbindelserne mellem EU og Indien. Det syvende møde i rundbordsdialogen EU/Indien blev afholdt i juni 2004 i Srinagar i Kashmir, og det ottende møde fandt sted i december i London, hvor så følsomme emner som børnearbejde og ligestilling på arbejdspladsen blev drøftet på konstruktiv vis, men uden at der blev lagt fingre imellem. (Se afsnit 5: Status over civilsamfundsdialogen mellem EU og Indien)

1.3 Denne initiativudtalelse om forbindelserne mellem EU og Indien er udarbejdet i lyset af, at forbindelserne siden 2000 har fået stadig større betydning. Dette ses tydeligt i den udvikling, der fandt sted i 2004.

1.4 Initiativudtalelsen er derfor ikke kun en opdatering af informationsrapporten om forbindelserne mellem EU og Indien fra 2000. Den sætter også streg under, hvor vigtigt det er, at EØSU drager mest mulig fordel af EU-institutionernes og den indiske regerings stærke politiske opbakning af et snævrere samarbejde mellem de europæiske og indiske civilsamfund. I den forbindelse fremhæver initiativudtalelsen den indsats, EØSU allerede har ydet for at forene de indiske og europæiske civilsamfund i en veritabel dialog, og fremsætter forslag til, hvad der fortsat kan gøres, især med henblik på udarbejdelsen af den fælles handlingsplan for et strategisk partnerskab mellem EU og Indien, herunder navnlig gennem rundbordsdialogen.

1.5 I juni 2004 sendte Kommissionen sine vidtspændende forslag om et strategisk partnerskab med Indien til Rådet, Europa-Parlamentet og EØSU som opfølgning på, at forbindelserne mellem EU og Indien »i de senere år har udviklet sig voldsomt både i omfang og intensitet«. Kommissionen efterlyste i den forbindelse en handlingsplan til vedtagelse på det sjette EU/Indien-topmøde i 2005.

1.6 I august afgav den indiske regering et positivt svar på Kommissionens meddelelse af 16. juni og foreslog, at der etableredes et udvalg på ministerplan til udarbejdelse af handlingsplanen, der skal vedtages på det sjette topmøde.

1.7 Rådet bifaldt i sine konklusioner, som blev vedtaget i oktober, Kommissionens »gennemgribende og omfattende« meddelelse. Det gav sin fulde opbakning til meddelelsens overordnede mål og påtog sig at »arbejde hen imod deres gennemførelse sammen med Kommissionen«.

1.8 I oktober opfordrede Europa-Parlamentet Rådet til at »ophøje forbindelserne mellem EU og Indien til et strategisk partnerskab« og samtidig træffe de »nødvendige praktiske foranstaltninger« med henblik herpå.

1.9 På det femte topmøde mellem EU og Indien i Haag i november blev de to parter opfordret til »i fællesskab at udarbejde en omfattende handlingsplan for et strategisk partnerskab mellem EU og Indien og en ny fælles politisk erklæring på baggrund af Kommissionens meddelelse, Rådets konklusioner og Indiens svarskrivelse til vedtagelse på det sjette topmøde«.

1.10 På rundbordsdialogens møde i december i London blev det i henstillingerne til EU/Indien-topmødet i 2005 anerkendt, »at det strategiske partnerskab mellem EU og Indien frembød muligheder for at styrke og udvide civilsamfundets rolle i partnerskabet gennem rundbordsdialogens forum«. Det blev fremhævet, »at civilsamfundet skulle være en integreret del af dette nye partnerskab«, og »at der var velvilje til at bidrage aktivt til den fælles handlingsplan«.

1.11 Længden af Kommissionens meddelelse og den indiske regerings svar kunne antyde, at der stadig skal gøres meget for at styrke og udbygge forbindelserne mellem EU og Indien. I erklæringen fra topmødet forlyder det dog, at forbindelserne allerede er tætte i »et partnerskab, der har et solidt grundlag af fælles værdier og overbevisninger«. De tre ovennævnte dokumenter tydeliggør da også, at der indtil videre er opnået meget.

1.12 Partnerskabet mellem EU og Indien har gennem årene udviklet sig fra at være et økonomisk samarbejde og udviklings-samarbejde til at have større politiske og strategiske dimensioner, idet både Indien og EU er vigtige aktører på den globale scene og er enige om en verdensorden, der bygger på multilateralisme. Deres politiske dialog omfatter nu regelmæssige topmøder, som i de senere år er foregået én gang om året, årlige »trojka«-ministermøder og — i henhold til EU's og Indiens fælles erklæring om terrorisme i 2001 — en politisk arbejdsgruppe om antiterrorisme (COTER trojka), som mødes to gange om året. Inden for de institutionelle rammer er der siden 2000, udover de halvårslige møder i rundbordsdialogen EU/Indien, også blevet afholdt møder i arbejdsgruppen for konsulære spørgsmål og mellem højtstående embedsmænd fra EU og Indien to gange om året.

1.13 Handel og investering udgør fortsat en hjørnesten i forbindelserne mellem EU og Indien. EU er Indiens største handelspartner og vigtigste kilde til investeringer fra udlandet. Da både handels- og investeringspotentialer tydeligvis ikke udnyttes fuldt ud, har indiske og europæiske økonomiske aktører fremsat henstillinger om handling inden for otte sektorer under et fælles initiativ til handels- og investerings-fremme. Et program med et budget på EUR 13,4 mio. til udvikling af handel og investering vil bygge på disse henstillinger. I mellemtiden har EU og Indien indgået en aftale om et toldsamarbejde, der skal forbedre samhandlen, og forhandler i øjeblikket om en søtransportaftale, der skal sætte skub i indiske og europæiske skibsfartsselskabers aktiviteter.

1.14 Indiens eksport af informationsteknologi (IT) til EU teg sig til over EUR 2 mia. i 2003 og tegnede sig for 20 % af landets samlede eksport af software. Omkring 900 indiske og europæiske virksomheder og organisationer deltog i samarbejdsfor-ummet EU/Indien 2004 om informations-samfundet, som blev afholdt i New Delhi i marts 2004. Samtidig blev en dialog om informations-samfundet lanceret med afsæt i EU's og Indiens fælles fremtidserklæring fra 2001 om udvikling af informations-samfundet og informations- og kommunikationsteknologien. I henhold til fremtidserklæringen skal der forskes i seks priorite-rede sektorer og iværksættes en tilbunds-gående dialog om rammebestemmelser for informations-samfundet og elektronisk kommunikation.

1.15 Samarbejdet om videnskab og teknologi, som startede i midten af 1980'erne, har vist sig at være et af de mest lovende aspekter af samarbejdet mellem EU og Indien. Den videnskabe-

lige og teknologiske samarbejdsaftale fra 2002 giver indiske og europæiske videnskabsfolk en retlige ramme for gensidig delta-gelse i hinandens programmer, samtidig med at Indien er et »målland« for samarbejde i henhold til den internationale ramme i EU's sjette rammeprogram for forskning.

1.16 Indien og EU er i gang med at udarbejde et forslag til en samarbejdsaftale om EU's Galileo-projekt inden for satellit-styret navigation. I kraft af Indiens kapacitet inden for satellit- og navigationsrelaterede aktiviteter vil aftalen anspre industrielt samarbejde på mange højteknologi-områder. Indien og EU har allerede en lang tradition for samarbejde om udforsk-ning og anvendelse af det ydre rum til fredelige formål gennem deres respektive rumfartsorganisationer, ESA og ISRO. EU har desuden vist interesse for Indiens ubemandede månemission, Chandrayaan-1.

1.17 Der er nye strategier for udviklings-samarbejdet. Indien er ved at blive en atypisk aktør med en udviklingspolitik af voksende betydning, hvor landet både er modtager og donor. Skiftet var tydeligt i den tid, der fulgte i kølvandet på flodbølgen, som ramte landene omkring Det Indiske Ocean den 26. december 2004. Indien sagde nej til at modtage udenlandsk katastrofehjælp og ydede endda selv massiv katastrofebilstand til Sri Lanka. Som modtager accepterer Indien udviklingsbilstand fra en udvalgt gruppe af bilaterale donorer som nu omfatter EU, G-8-landene og små bilaterale donorer, som ikke indgår i G-8. Sidstnævnte accepteres, hvis bidragene overstiger \$ 25 mio. om året. EU yder EUR 225 mio. i gavebilstand til Indien for perioden 2001-2006, hvoraf fire femtedele er øremærket til nedbringelse af fattigdommen. Udviklings-samarbejdet vil være koncentreret om staterne Rajasthan og Chattisgarh og især omfatte uddannelses- og sundhedsprogrammer.

1.18 EØSU skal reagere effektivt på denne omfattende og politisk betydningsfulde udvikling, der fandt sted over seks måneder i første halvdel af 2005. I sin meddelelse fra juni har Kommissionen således foreslået, at rundbordsdialogen bør inddrages fuldt ud i den institutionelle EU/Indien-struktur, og at formændene bør opfordres til at afgive ikke-bindende politi-khenstillinger til topmødet. Rådet støttede Kommissionens forslag om at øge den fælles forståelse gennem »udvidet samar-bejde mellem politiske partier, fagforeninger, erhvervsorganisa-tioner, universiteter og civilsamfundet«. På topmødet i Haag var der ligeledes enighed om »at fremme samarbejdet mellem poli-tiske partier, fagforeninger, erhvervsorganisationer, universiteter og civilsamfundet«.

1.19 Denne initiativudtalelse ser også på, hvordan rund-bordsdialogen kan gøres mere effektiv, og hvordan dens websted, internetforummet for EU's og Indiens civilsamfund, kan anvendes til både at gøre rundbordsdialogen mere effektiv og nå ud til mange flere indiske og europæiske civilsamfunds-or-ganisationer.

2. Bidrag til det strategiske partnerskab mellem EU og Indien

2.1 Da rundbordsdialogen mødtes i London i december 2004 hilste deltagerne lanceringen af det strategiske partnerskab mellem EU og Indien velkommen og forpligtede sig til at bidrage til den fælles handlingsplan, der skal udarbejdes i 2005 forud for det sjette EU/Indien-topmøde. Der blev givet tilsagn om »at fremsætte forslag på områder, hvor civilsamfundet virkelig kan tilføre merværdi, navnlig hvad angår virkeliggørelsen af millennium-udviklingsmålene, fremme af bæredygtig udvikling og styring af globaliseringen«. Der blev også givet tilsagn om at se nærmere på, hvordan civilsamfundet kan bidrage til at gennemføre den fælles erklæring om kulturelle forbindelser.

2.2 Rundbordsdialogen er ligesom EØSU godt rustet til at bidrage til det strategiske partnerskab mellem EU og Indien. Siden det første møde i januar 2001 i New Delhi har rundbordsdialogen dels behandlet mange af emnerne i Kommissionens meddelelse af 16. juni dels rettet henstillinger til EU/Indien-topmøderne om netop disse emner. På mødet i London blev det anerkendt, at det nye strategiske partnerskab »gav muligheder for at styrke og udvide civilsamfundets rolle gennem rundbordsdialogens forum«. På rundbordsdialogens andet møde i Bruxelles i juli 2001 havde man allerede behandlet og fremsat henstillinger til en lang række emner, herunder globalisering, handel og investering, WTO, intellektuel ejendomsret, medier og kultur. Ud over at følge op på disse emner på de efterfølgende møder blev dagsordenen desuden udvidet til at omfatte samarbejde inden for fødevarer- og landbrugsindustrien, menneskerettigheder på arbejdspladsen, bæredygtig udvikling og turisme. **De tidligere meningsudvekslinger om kulturelle spørgsmål vil blive ført et godt stykke videre på det næste møde med en debat om kulturel og religiøs pluralisme i demokratiske samfund.**

2.3 Det blev besluttet på rundbordsdialogens møde i London at begrænse debatten til kun at omhandle de områder, hvor civilsamfundet kan bidrage med noget særligt, i stedet for at behandle alle de spørgsmål, som Kommissionen rejser med hensyn til det strategiske partnerskab. Rundbordsdialogen kan dermed med fordel overveje, hvordan den kan bidrage på følgende områder, som ifølge Kommissionen er vigtige aspekter af det nye strategiske partnerskab.

2.3.1 *Konfliktforebyggelse og genopbygning efter konflikter:* Som Kommissionen har påpeget, har Indien spillet en vigtig rolle på disse områder både gennem FN og bilateralt som f.eks. i Afghanistan. Kommissionen har derfor foreslået, at EU og Indien ser nærmere på, hvordan et regulært samarbejde på disse områder kan formaliseres. Kommissionen foreslår også, at EU og Indien i fællesskab medsponsorerer en FN-konference om konfliktforebyggelse og efterfølgende håndtering af konflikter og indleder en dialog om det bidrag, som regional integration kan yde til konfliktforebyggelse.

2.3.2 *Migration:* Kommissionen har konstateret, at den internationale migration er tiltaget på grund af globaliseringen. Dette har medført øgede hjemsendelser af penge fra migranter, men desværre også problemer med ulovlig migration og menneskehandel. Kommissionen går ind for en omfattende dialog, som ikke kun omfatter lovlig migration inkl. arbejdskraftmigration og arbejdstagerflytning, men også bekæmpelse af smuglere og handlere, hjemsendelse og tilbagetagelse af ulovligt bosiddende personer samt andre migrationsrelaterede spørgsmål.

2.3.3 *Demokrati og menneskerettigheder:* Kommissionen er fortalende for at udvide den igangværende dialog til at omfatte emner som ophævelse af dødsstraffen, forskelsbehandling på grund af køn, børnearbejde og arbejdstagerrettigheder, virksomhedernes sociale ansvar og religionsfrihed. Kommissionen er desuden villig til at finansiere projekter i Indien under det europæiske initiativ for menneskerettigheder og demokrati. *EØSU mener, at man ikke bør lukke øjnene for den diskrimination, som kastesystemet indebærer.*

2.3.4 *Miljøspørgsmål:* Indien og EU bør i fællesskab fremme samarbejdet om globale miljømæssige udfordringer såsom FN's konventioner om biologisk mangfoldighed, hvor der kan skabes en konstruktiv dialog om »Access and Benefit Sharing« (ABS — adgang til markedet og andel i fortjenesten). Indien bør også opfordres til at arrangere et EU/Indien-miljøforum med deltagelse af civilsamfundet og erhvervslivet med henblik på at udveksle synspunkter, knowhow og videnskabelig og teknisk information. *Spørgsmål om energipolitik og energisikkerhed bør i nær fremtid behandles under rundbordsdialogen EU-Indien.*

2.3.5 *Bæredygtig udvikling:* Ifølge Kommissionen bør den bæredygtige udvikling fremmes ved dialog, bl.a. ved opmuntning til samhandel med bæredygtigt fremstillede varer, etikettering og bæredygtighedsvurdering. Kommissionen mener i øvrigt, at der bør gøres bedre brug af Sustainable Trade and Innovation Centre (STIC — centret for bæredygtig handel og innovation).

2.3.6 *Udviklingsamarbejde:* Indien har reduceret antallet af bilaterale donorer til seks (EU, Det Forenede Kongerige, Tyskland, USA, Japan og Rusland). Landet er faktisk blevet både modtager og donor af udviklingsbistand. Selv om dette er tilfældet, ønsker Kommissionen, at EU skal bistå Indien med at føre millennium-udviklingsmålene ud i livet. Social og økonomisk samhørighed kan gøres til en prioritet på baggrund af de erfaringer, der er indhøstet i forbindelse med EU's støtteprogrammer i Indien inden for grunduddannelse og grundlæggende sundhedspleje. Kommissionen mener, at udviklingsamarbejdet i højere grad skal fokusere på at bistå marginaliserede grupper og fremme de grundlæggende ILO-konventioner. *Ifølge EØSU bør Indien ratificere de tre centrale ILO-konventioner, som man endnu ikke har ratificeret.*

2.3.7 *Kulturelt samarbejde:* Kommissionen ønsker en udbygning af samarbejdet, navnlig inden for film og musik. En kulturuge bør afholdes samtidig med de politiske topmøder og erhvervstopmøderne. *Udvalget konstaterer, at 2006 — året for den interkulturelle dialog — ville være en oplagt anledning til, at rundbordsdialogen tager dette spørgsmål op.*

2.3.8 *Synlighed:* Kommissionen mener, at den indiske offentlighed skal orienteres om EU i alle dets facetter og ikke kun om handelsspørgsmål. Den vil iværksætte et forskningsprojekt med henblik på at fastlægge målgrupper, centrale budskaber og instrumenter og afklare spørgsmålet om, hvorledes de bedst tages i anvendelse. Medlemsstaterne og Europa-Parlamentet opfordres til at bidrage til indsatsen for at profilere EU i Indien. Det forventes, at New Delhi fastlægger sin egen kommunikationsstrategi.

2.3.9 *Samhandel og investeringer:* Som Kommissionen påpeger i sin meddelelse, er samhandel og investeringer »en hjørnesten i forbindelserne mellem EU og Indien«. Flere af meddelelsens forslag beskæftiger sig derfor med disse to emner på både multilateralt og bilateralt plan. Kommissionen ønsker, at EU skal tilstræbe større tilnærmelse til Indien på centrale områder i Doha-runden under WTO. Den går også ind for en bilateral dialog om intellektuelle ejendomsrettigheder bl.a. med henblik på at skabe fælles forståelse vedrørende TRIPs.

2.4 I et afsnit af meddelelsen, der omhandler fremme af det erhvervmæssige samarbejde, giver Kommissionen udtryk for, at EU bør bistå med oprettelsen af et rundbordsforum for erhvervsledere. Dette forslag fik opbakning på Haag-topmødet. I mellemtiden har det fælles initiativ til fremme af samhandel og investeringer gjort en direkte dialog mellem erhvervsliv og politikere mulig. Indiske erhvervs- og industriorganisationer afholder allerede et erhvervstopmøde EU/Indien samtidig med det politiske topmøde og fremlægger erhvervsledernes konklusioner for de politiske ledere.

2.5 Idet medlemmerne af rundbordsdialogen kommer fra erhvervs- og arbejdsgiverorganisationer, kunne de med fordel overveje, hvordan man bedst deltager i de aktiviteter, som det indiske og europæiske erhvervsliv tilrettelægger i fællesskab. I henhold til beslutningerne på London-mødet, og idet rundbordsdialogen tydeligvis spiller en vigtig rolle for styrkelsen af det økonomiske partnerskab mellem EU og Indien, bør dens bidrag til den fælles handlingsplan tage sigte på at fremme bæredygtig udvikling og styre globaliseringen.

2.6 **Rundbordsdialogens medlemmer kommer også fra det akademiske miljø. Den kunne derfor overveje at bidrage til de akademiske programmer, som Kommissionen enten har fastlagt eller er ved at udarbejde, og som**

nævnes i meddelelsen. De omfatter bl.a. et europæisk studieprogram på Jawaharlal Nehru-universitetet i New Delhi. Et stipendieprogram til et beløb af EUR 33 mio. skulle blive tilgængeligt fra det akademiske år 2005/2006. Det vil være forbundet med Erasmus Mundus-programmet og fokusere på efteruddannelse af færdiguddannede indiske akademikere på universiteter i EU.

3. Civilsamfundet i Indien og Europa

Hvad forstås ved »civilsamfundet«? EØSU mener, at »det kun kan defineres løseligt som et samfund, der forsvarer det demokratiske system. Civilsamfundet er et samlet begreb for alle former for sociale aktiviteter, der udgår fra enkeltpersoner eller grupper, men ikke fra staten«⁽¹⁾. Civilsamfundets fortalere i Indien vil være enige i, at det forsvarer demokratiet, og at det kun kan fungere effektivt i et demokrati. Således er nogle af dem, der er aktive i civilsamfundsorganisationer i Indien, blevet inspireret af civilsamfundets landvindinger i EU og USA, mens andre følger den tradition af social og politisk aktivisme, som blev etableret af Mahatma Gandhi.

3.1 Civilsamfundet i Indien

3.1.1 Det indiske civilsamfunds voksende betydning ses tydeligt i opbuddet af alle mulige slags frivillige organisationer. (I Indien foretrækkes termen »frivillige organisationer« frem for »ikke-statslig organisation« eller ngo, som først er blevet populær inden for de sidste 20 år.) For ca. ti år siden blev det anslået, at der var mellem 50 000 og 100 000 af dem, og dette tal er med stor sandsynlighed steget siden da. Civilsamfundsorganisationerne tager del i en lang række aktiviteter i hele Indien og omfatter erhvervs- og brancheorganisationer samt fagforeninger.

3.1.2 Indiske civilsamfundsorganisationer:

- deltager i de traditionelle udviklingsaktiviteter, der associeres med ngo'er, herunder løbende programmer til udryddelse af analfabetisme, drift af apoteker og klinikker, hjælp til håndværkere, såsom vævere, til markedsføring af deres produkter etc. Da de normalt opererer på lokalt plan, hjælper de også myndighedsorganerne med at gennemføre offentlige politikker på en decentral måde;
- udfører tilbunds gående forskning for at kunne drive lobbyvirksomhed for regeringen og/eller industrien;

⁽¹⁾ EØSU's udtalelse om »Det organiserede civilsamfunds opgaver og bidrag i det europæiske samarbejde«, pkt. 5.1, vedtaget den 22. september 1999, EFT C 329 af 17.11.1999.

- forsøger at skabe politisk bevidsthed om forskellige sociale grupper ved at opfordre dem til at kræve deres rettigheder opfyldt;
- repræsenterer særlige interessegrupper såsom handicappede, ældre og flygtninge;
- fungerer som innovatorer i deres bestræbelser på at løse sociale problemer;
- repræsenterer arbejdsgiverorganisationer, fagforeninger, andelsselskaber og kooperativer;
- indbefatter landbrugsorganisationer;
- omfatter organisationer til bekæmpelse af HIV/AIDS og
- endelig er der aktivisterne. De har siden 1970 startet bredt funderede sociale bevægelser såsom landbrugsbevægelser; kvindebevægelser, som definerer og fremmer kvindesager; miljøbevægelser, som arbejder for at få regeringen til at tage mere hensyn til miljøspørgsmål; bevægelser, som varetager forbrugernes interesser etc.

3.1.3 Især med hensyn til udviklingsspørgsmål mener både ngo'er og regeringen, at de bør samarbejde som partnere. Indiens statslige planlægningsråd har flere gange finansieret frivillige organisationer. I den tiende og seneste femårsplan hedder det, at:

»Planerne skal afspejle borgernes faktiske behov og kunne tilpasses økonomisk og socialt til den etos, som de borgere, de henvender sig til, har. Borgerne skal have en følelse af delagtighed i sådanne planer og engagere sig i dem. Tendensen til at forvente, at regeringen gør alting for folket må høre op; erfaringen siger, at programmer og planer, som borgerne selv deltager i, har langt større virkning.«

3.1.4 Det statslige planlægningsråd har en frivillig aktionsgruppe, som udgør dets berøringsflade med den frivillige sektor. Ifølge Sayeeda Hameed, som er medlem af det statslige planlægningsråd, har det nu besluttet »at danne rådgivende grupper ... sammensat af folk fra forskellige dele af landet, som ved, hvad der rører sig, hvad der skal ændres, og hvordan det skal gøres«^(?).

3.1.5 Kongrespartiet har altid støttet civilsamfundet, og det er mere sandsynligt, at den kongresledede koalitionsregering i New Delhi vil lægge større vægt på dets aktiviteter end den forrige regering. Kort efter at den nye regering var dannet, indledte den en dialog med en række civilsamfundsorganisationer for at få deres feedback på det fælles minimale program

(?) »Opening the Planning Commission to the people: Sayeeda Hameed«, af Rajashri Dasgupta. InfoChange News and Features, september 2004.

(Common Minimum Programme (CMP)). Den har nedsat et nationalt rådgivende råd (National Advisory Council (NAC)) under forsæde af Sonia Gandhi, der også leder Kongrespartiet, hvilket har betydning i denne sammenhæng. Et ledende medlem af Kongrespartiet, som tog del i nedsættelsen af det nationale rådgivende råd (NAC) forklarede, at det ville blive United Progressive Alliance (UPA)-regeringens berøringsflade med civilsamfundet og tilføre nye ideer til planlægningen, som normalt ikke forbindes med regeringen^(?). Det nationale rådgivende råd, hvis 12 medlemmer blev udnævnt af premierminister Manmohan Singh, forventes at rådgive ham i, hvordan UPA's fælles minimale program skal gennemføres. Hvor en regerings rådgivere typisk er pensionerede tjenestemænd eller diplomater, er halvdelen af det nationale rådgivende råds medlemmer ansat i interesseorganisationer fra den ikke-statslige sektor, hvorfra de har praktisk erfaring^(?). Sonia Gandhi ønsker som udgangspunkt at lægge vægt på landbrug, uddannelse, sundhed og beskæftigelse.

3.2 Civilsamfundet i EU^(?)

3.2.1 Civilsamfundet er ligeså dynamisk i EU, som det er i Indien, med en lang række organisationer, som er aktive på lokalt, nationalt og europæisk plan. Det europæiske civilsamfund har dog en fordel frem for det indiske, idet det organiserede civilsamfund i Europa har det, der med indisk jargon betegnes som en »toporganisation«, nærmere bestemt Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) i Bruxelles. Desuden er EØSU en integreret del af de institutioner, der blev oprettet i henhold til Rom-traktaten i 1957, som grundlagde det Europæiske Økonomiske Fællesskab med seks medlemsstater — i dag Den Europæiske Union med 25 medlemsstater^(?). EØSU har i dag 317 medlemmer, som repræsenterer de 25 medlemsstater. De foreslås af medlemsstaternes regeringer og beskikkes af EU's ministerråd. Medlemmerne er tilknyttet én af følgende tre grupper: Arbejdsgivergruppen, Lønmodtagergruppen og Gruppen Andre Interesser. I henhold til Rom-traktaten repræsenterer medlemmerne af den tredje gruppe landbrugere, små og mellemstore virksomheder, håndværkere, liberale erhverv, andels- og kooperativbevægelsen, forbrugerorganisationer, miljøorganisationer, familieorganisationer, kvindebevægelsen, forskere og undervisere, ikke-statslige organisationer etc.

(?) »The Hindu«, af 26. juni 2004. Jaswant Singh, som er udenrigsminister i den BJP-ledede koalitionsregering, udtrykte sig i lignende vendinger, da han indviede rundbordsdialogen EU/Indien sammen med kommissær Chris Patten i 2001.

(?) Medlemmer er bl.a. prof. Jean Dreze, der er indisk statsborger af belgisk oprindelse, og som er blevet sammenlignet med dr. Amartya Sen, og to tidligere medlemmer af det statslige planlægningsråd, MM. C.H. Hanumantha Rao og D. Swaminathan. De medlemmer, som kommer fra civilsamfundsorganisationer, er bl.a. Aruna Roy, som er en social aktivist, Jayaprakash Narayan (sundhed og miljø), Mirai Chatterjee (SEWA - Self Employed Women's Association) og Madhav Chavan (grunduddannelse).

(?) Det kan synes overflødig med en omtale af det europæiske civilsamfund, navnlig hvis de begrænses til at omfatte Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg. De indiske civilsamfundsorganisationer vil dog nok finde det interessant at vide, at deres europæiske partnere har det, som med indisk jargon kaldes en »toporganisation«.

(?) I henhold til traktatens artikel 193 skal »udvalget sammensættes af repræsentanter for de forskellige grupper inden for det økonomiske og sociale liv, i særdeleshed for producenter, landbrugere, fragtførere, arbejdstagere, handlende og håndværkere samt for liberale erhverv og almindelige samfundsinteresser«.

3.2.2 EØSU er et ikke-politisk organ med rådgivningsbeføjelser. Det har til formål at oplyse de EU-institutioner, der har ansvar for beslutningstagningen, om sine medlemmers synspunkter. Der er omkring 14 politikområder, inden for hvilke Rådet eller Europa-Parlamentet kun kan træffe beslutning efter at have hørt EØSU. Disse områder omfatter: landbrug, den frie bevægelighed for personer og tjenester, socialpolitik, uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdom, folkesundhed, forbrugerbeskyttelse, industripolitik, forskning og teknologisk udvikling samt miljø. Rådet, Kommissionen og Europa-Parlamentet kan også på eget initiativ høre EØSU på ethvert andet område. EØSU kan til gengæld også afgive udtalelser om emner, det mener, der bør tages stilling til. Et eksempel herpå er denne »initiativudtalelse« om forbindelserne mellem EU og Indien.

3.2.3 EØSU's indsats for at lette dialogen med civilsamfundet strækker sig ud over EU's 25 medlemsstaters grænser. Det deltager aktivt i den løbende dialog med landene i Euro-Middelhavspartnerskabet og landene i Afrika, Vestindien og Stillehavsområdet (AVS-landene), som EU er forbundet med gennem Cotonou-aftalen. Den deltager også i en dialog med civilsamfundet i de latinamerikanske lande, herunder Mercosur-landene, og sidst men ikke mindst med Indien gennem rundbordsdialogen EU/Indien og med Kina.

4. Seneste udvikling i Indien og EU

4.1 **En fuldstændig redegørelse for den dramatiske udvikling, der har fundet sted i både EU og Indien ville fylde flere hundrede sider. Denne udtalelse koncentrerer sig derfor om den udvikling, der er afgørende for, at EØSU kan bidrage mere effektivt til at styrke forbindelserne mellem EU og Indien.** Hvad angår EU, er den vigtigste udvikling udvidelsen til 25 medlemsstater, indsatsen for at skabe et udvidet Europa gennem den europæiske naboskabspolitik og gennemførelsen af Lissabon-strategien, som blev vedtaget på Det Europæiske Råd i Lissabon i marts 2000. Denne strategi, som lægger vægt på bæredygtig udvikling, tager sigte på at gøre EU til den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbase-ede økonomi i verden inden 2010. En anden vigtig udvikling er vedtagelsen af en forfatning for Europa, som nu skal ratificeres af de 25 medlemsstater.

4.2 Udvidelsen af EU den 1. maj 2004 har vendt op og ned på Europas politiske og økonomiske landskab. De politiske følger af udvidelsen vil sandsynligvis blive større end de økonomiske, eftersom processen med at integrere de ti nye medlemsstaters økonomier blev indledt lang tid inden, landene formelt tiltrådte EU den 1. maj 2004. Med udvidelsen er EU's befolkning steget fra 380 mio. til 455 mio., hvormed den nu udgør 7,3 % af hele verdens befolkning. Udvidelsen har øget EU's bruttonationalprodukt (BNP) fra EUR 9,3 billioner til EUR 9,7 billioner, således at EU's andel af hele verdens BNP nu udgør 28,7 %. Udvidelsen har dog også medført et fald i BNP per capita til EUR 21 000 (fra EUR 24 100) og et fald i handlen med lande uden for EU til EUR 1,8 billioner (fra

EUR 2 billioner). Det skyldes, at samhandlen mellem EU-15 og de 10 tiltrædelseslande nu er en del af den interne handel i EU-25.

4.3 Med udvidelsen er EU's grænser blevet udvidet. EU begyndte dog at udvikle politikker med henblik på at skabe »en vennekreds« forud for udvidelsen. Den europæiske naboskabspolitik er udarbejdet til dette formål og omfatter seks østeuropæiske lande (Ukraine, Moldova, Georgien, Armenien, Aserbajdsjan og Belarus), ni lande i det sydlige Middelhavsområde (Algeriet, Egypten, Israel, Jordan, Libanon, Libyen, Marokko, Syrien og Tunesien) og Den Palæstinensiske Myndighed. Rådet bekræftede i april 2004, at den europæiske naboskabspolitik tager sigte på »at dele fordelene ved et udvidet EU med vores nabolande for at øge stabiliteten, sikkerheden og velstanden i EU og dets nabolande« (7). Ifølge Rådet indebærer den europæiske naboskabspolitik »en betydelig økonomisk integration og udvidelse af det politiske samarbejde med henblik på at forebygge nye kløfter mellem det udvidede EU og dets naboer«.

4.4 I Indiens tilfælde er den vigtigste udvikling det højst uventede resultat af parlamentsvalget i maj, som resulterede i den kongresledede koalitionsregering under premierminister Manmohan Singh, der efterfølger den BJP-ledede koalitionsregering under premierminister Atal Behari Vajpayee. Den store valgdeltagelse, den vellykkede brug af elektroniske afstemningsmaskiner i hele landet og det gnidningsløse magtskifte i New Delhi, trods den politiske opstandelse, som valgresultatet medførte, underbyggede alt sammen Indiens påstand om at være det største demokrati i verden.

4.5 Kongrespartiets overraskende sejr gav anledning til spekulationer om, hvorvidt en kongresledet koalitionsregering enten ikke ville være holdbar i længden eller ville blive tvunget af deres støtter på sidelinjen, navnlig kommunistpartiet, til at trække reformerne tilbage. Der mindes dog om, at reformerne, som bl.a. indebærer en ophævelse af importkontrollen og åbning af kapitalmarkederne, blev lanceret af en kongresregering i 1991, og at hovedmændene bag var den nye premierminister, Manmohan Singh, og den nye finansminister, Palaniappan Chidambaram. Sidstnævnte betragter i øvrigt sig selv som »investeringsminister« i den kongresledede koalition. Det vil sige, at civilsamfundsorganisationer, der repræsenterer virksomhederne og finansmarkedet såsom dem, der er repræsenteret ved rundbordsdialogen EU-Indien, vil indgå i et samarbejde med ham om at udvikle landets videnbaserede økonomiske sektorer.

4.6 Regeringen ønsker ikke desto mindre, at dens økonomiske strategi skal have »et menneskeligt ansigt« for at bringe de ca. 300 millioner indere, som lever for mindre en EUR 0,75 (USD 1) om dagen, ud af fattigdommen. Den arbejder derfor hen imod at opnå en årlig vækstrate på 7-8 % for at hjælpe landbrugere, give kvinder rettigheder og afsætte flere midler til sundhed og uddannelse.

(7) Rådets (generelle anliggender) møde den 14. juni 2004. Den europæiske naboskabspolitik – Rådets konklusioner.

4.7 De udfordringer, som det indiske civilsamfund står overfor, kunne give de europæiske civilsamfundsorganisationer et grundlag for at samarbejde med deres indiske partnere til fælles gavn. Dette samarbejde skulle som udgangspunkt indledes gennem rundbordsdialogen EU/Indien, men kunne hurtigt udvikle sig til at omfatte organisationer, som de europæiske og indiske medlemmer af rundbordsdialogen har tætte forbindelser med, såvel som andre EØSU-medlemmer med ekspertise inden for udvikling af landdistrikter, sundhed og uddannelse m.v. Dette samarbejde i marken mellem det europæiske og indiske civilsamfund ville sikre, at rundbordsdialogens henstillinger til de årlige EU/Indien-topmøder var praktisk anvendelige, eftersom de ville bygge på erfaring.

5. Status over civilsamfundsdialogen mellem EU og Indien

5.1 **For at kunne tegne fremtiden må vi først se på de allerede indhøstede erfaringer. Udgangspunkt for en udvidet civilsamfundsdialog må derfor være den allerede fastlagte institutionelle arkitektur, inden for hvilken en sådan dialog kan føres og dens resultater debatteres.** For EØSU betyder dette, at rundbordsdialogen EU/Indiens hidtidige arbejde skal vurderes, og at det skal fastlægges, hvordan dens mål bedst kan fremmes, samtidig med at der tages hensyn til hermed forbundne begivenheder såsom Haag-topmødets afgørelse om ikke blot at fremme samarbejdet mellem civilsamfundene, men også mellem politiske partier, fagforeninger, arbejdsgiverorganisationer og universiteter.

5.2 Der henvises til de spørgsmål, der er blevet behandlet på rundbordsdialogens forskellige møder lige fra starten i 2001 for at påpege dens troværdighed som en central partner i udarbejdelsen af den fælles handlingsplan. **Resultaterne af de seneste møder giver en idé om kontinuiteten i rundbordsdialogens arbejde, omfanget af spørgsmålene under behandling og den tillidsfulde atmosfære, de bliver debatteret i.**

5.3 På rundbordsdialogens sjette møde, som blev afholdt i Rom, blev der således fremsat en række henstillinger, der spænder fra initiativer til fremme af virksomhedernes sociale ansvar, særlig støtte til små og mellemstore virksomheder med henblik på en rationalisering af reglerne for midlertidig flytning af indiske vidensarbejdere inden for EU og EU's støtte til virksomhedsklynger inden for nogle få udvalgte sektorer, som har eksportpotentiale og fremmer udviklingen. Der blev ved samme lejlighed udnævnt to ordførere til at undersøge, hvordan der tages bedre hensyn til civilsamfundsorganisationernes synspunkter i forbindelse med fremme af handel og bæredygtig udvikling.

5.4 Dette emne blev debatteret på rundbordsdialogens syvende møde, som blev afholdt i Srinagar i juni 2004. Delta-

gerne blev enige om, at det for at udvide den fælles viden om bæredygtig udvikling skulle være praktiske eksempler fra Indien og EU, som udgjorde grundlaget for den endelige rapport, der skal fremlægges på rundbordsdialogens niende møde. På mødet i Srinagar debatterede deltagerne også EU's og Indiens samarbejde om udvikling af turismen på baggrund af redegørelser ved repræsentanter for EØSU og Indien i rundbordsdialogen. Deltagerne var enige om, at civilsamfundsorganisationerne spiller en vigtig rolle i forbindelse med fremme af bæredygtig turisme i en form, der tilskynder til økonomisk og social udvikling og gavner befolkningen som helhed.

5.5 På møderne i Rom, Srinagar og London debatterede deltagerne etableringen af internetforummet for EU's og Indiens civilsamfund som anbefalet på mødet i Bangalore i marts 2003. Der blev sat streg under forummets potentiale som løbende debatforum for de indiske og europæiske medlemmer af rundbordsdialogen og instrument til at øge dialogen mellem civilsamfundsorganisationerne generelt.

5.6 På mødet i Rom blev der også kastet et tilbageblik over rundbordsdialogens hidtil vigtigste resultater. Det stod klart, at en vurdering af resultaterne ikke kun skulle være en numerisk analyse af, hvor mange henstillinger, der var blevet gennemført — ikke mindst fordi det ligger uden for EU's og det indiske civilsamfunds ansvarsområde at gennemføre en lang række af disse henstillinger. Det står dog fast, at rundbordsdialogen faktisk har vedtaget henstillinger og fælles strategier på forskellige områder, herunder områder der kan anses for at være følsomme og sågar kontroversielle. Den har også fremhævet særlige samarbejdsformer, såsom etableringen af internetforummet, arrangeret høringer af lokale civilsamfundsorganisationer i forbindelse med de halvårlige møder og fremmet ad hoc-samarbejde mellem EØSU og Indien, som det der fandt sted, da den indiske delegation hjalp EØSU i arbejdet med de generelle toldpræferencer.

5.7 I betragtning af at 60-70 % af arbejdsstyrken formelt eller uformelt er beskæftiget inden for landbruget har debatterne inden for rundbordsdialogen om spørgsmål vedrørende landbrug og udvikling af landdistrikterne været vanskeliggjort af, at landbruget ikke er repræsenteret i den indiske delegation.

5.8 Rundbordsdialogen berørte spørgsmålet om mekanismerne for relationerne mellem arbejdsgivere og lønmodtagere samt den sociale dialog i Den Europæiske Union. Den tog den praksis, der i EU gælder for partnerne i den sociale dialog, spørgsmål i forbindelse med disse aktørers udpegelse og repræsentativitet samt de forskellige fora for denne dialog til efterretning. Deltagerne i rundbordsdialogen analyserede de gældende forhold vedrørende arbejdsgivere og lønmodtagere i Indien,

herunder fagforeningernes struktur og sammensætning og overenskomstforhandlingerne, reform af de arbejdsretlige regler samt Indiens holdning med hensyn til forslag om at stille krav om overholdelse af arbejdsnormer i den internationale handel. Det konstateredes i den forbindelse, at en stor del af de indiske lønmodtagere er ansatte i den såkaldte uformelle sektor (små virksomheder, selvstændige erhvervsdrivende, løsarbejdere), og at det er nødvendigt, at der sættes ind for at forbedre lønmodtagernes forhold. Endelig krævede man forstærkede bestræbelser for at sikre ratificering af de grundlæggende ILO-arbejdsnormer og udarbejdelse af dem i lovgivning og praksis.

6. En udvidet civilsamlingsdialog: vejen frem

6.1 Tiden er inde til at udvide samarbejdet mellem det organiserede civilsamfund i EU-25 og Indien. EU/Indien-topmødet har allerede anerkendt betydningen af rundbordsdialogens arbejde. Den indiske regering har truffet en lang række afgørelser, der sigter mod at styrke samarbejdet med civilsamfundet i Indien. Europa-Kommissionen har i sin meddelelse af 16. juni foreslået, at rundbordsdialogen »inddrages fuldt ud i de institutionelle rammer«, og at dens to medformænd inviteres til at deltage i EU/Indien-topmøderne.

6.2 Den indiske regering bemærkede i sit indledende svar på meddelelsen af 16. juni, at der trods bestræbelserne »på officielt plan for at holde trit med udviklingen i Indien og EU ... stadig er behov for større kontakt på andre planer, bl.a. mellem vores respektive civilsamfund.«

6.3 **Nu opstår så nødvendigvis spørgsmålet om, hvordan rundbordsdialogen kan deltage mere effektivt i udformningen af beslutninger og selve beslutningstagningen. Især fordi den har det særlige privilegium at have direkte adgang til de øverste politiske myndigheder — den indiske premierminister og premierministeren i det land, som har formandskabet for Rådet — på deres årlige topmøder.** Det påpeges i denne initiativudtalelses afsnit 2 om »Bidrag til det strategiske partnerskab mellem EU og Indien«, hvordan rundbordsdialogen kan bidrage effektivt til udarbejdelsen af den fælles handlingsplan for et strategisk partnerskab. Denne indsats vil kun fortsætte indtil det sjette EU/Indien-topmøde, som forventes at vedtage planen på mødet i slutningen af 2005.

6.4 **Flere af rundbordsdialogen henstillinger til EU/Indien-topmøderne vil indebære et mellem- til langsigtet engagement.** Erfaringen viser, at henstillingerne også bør vedrøre projekter, som skal gennemføres af de europæiske og indiske civilsamlingsorganisationer i fællesskab. Politisk opbakning ville gøre det lettere at sikre den nødvendige finansiering og give det organiserede civilsamfund i Indien og Europa mulighed for at samarbejde om en lang række projekter ⁽⁸⁾.

⁽⁸⁾ Et bevis herpå er afgørelsen truffet af udenrigsministeriet i New Delhi om at stille den nødvendige finansiering til rådighed til dækning af driftsomkostninger i Indien til det EU/Indien-internetforum, som rundbordsdialogen har fremsat forslag om.

6.5 Hvis rundbordsdialogen skal gøre sig gældende i udformningen af beslutninger og selve beslutningstagningen, skal dens dagsorden indeholde emner, som debatteres på officielt plan, såsom dem, der vedrører Verdenshandelsorganisationen (WTO) og Doha-runden. Rundbordsdialogen kunne blive mere effektiv ved at samarbejde med EU/Indien-businessstopmødet, som tilrettelægges af to af dens medlemmer fra Det Indiske Handels- og Industriekammer (FICCI) og Sæmmenslutningen af Indiske Industrier (CII). Den bør også bede om lov til at deltage i den planlagte rundbordsdialog for erhvervsledere, som Kommissionen har stillet forslag om.

6.6 Da der også er akademikere blandt rundbordsdialogens medlemmer, kunne den med fordel bidrage til at gøre det stipendieprogram til et beløb af EUR 33 mio., som Kommissionen har fremsat forslag om i 2005, til en succes. EØSU selv kunne udvide sine initiativer i forbindelse med Indien, sådan som det tidligere har gjort, da det besluttede at invitere rundbordsdialogens indiske medformand til at deltage i seminaret om Verdenshandelsorganisationen efter Cancun.

6.7 **Det faktum, at kommunikationen mellem embedsmænd og erhvervsledere om økonomiske spørgsmål udvides, behøver ikke at betyde, at rundbordsdialogen skal indskrænke sine debatter på dette område, tværtimod. Den bør dog hellere se på de ikke-økonomiske, og især sociale virkninger frem for de rent økonomiske aspekter.** Med hensyn til bæredygtig udvikling blev deltagerne i rundbordsdialogens møde i Srinagar enige om at overveje at inddrage ikke blot de økonomiske aspekter af en udviklingsstrategi, men også de sociale og miljømæssige aspekter. Outsourcing er et andet spørgsmål, som fortjener samme tilgang. De problemer, som er opstået i EU i kølvandet på outsourcing er meget forskellige fra dem, som er opstået i Indien, men én ting gør sig gældende begge steder: det er de sociale problemer, som er sværest at finde en løsning på. Ved at anlægge en helhedsorienteret tilgang vil rundbordsdialogen med andre ord være i stand til at sikre, at der lægges ligeså meget vægt på de ikke-økonomiske aspekter af det, der hovedsagligt anses for at være økonomiske spørgsmål.

6.8 Denne ændrede vægtfordeling vil gøre det muligt for rundbordsdialogen at arrangere konferencer mellem EU og Indien om sociale spørgsmål som et supplement til business-topmøderne og de politiske topmøder. Emnerne for disse konferencer kan vælges blandt dem, der allerede er blevet debatteret af rundbordsdialogen, herunder bl.a. ligestilling. Andre emner kunne vedrøre de sociale virkninger af outsourcing, indvandring m.m. Sådanne konferencers betydning for en afbalanceret udvikling af både det europæiske og indiske samfund kan ikke understreges nok.

6.9 **Rundbordsdialogen skal lægge mere vægt på kulturelle spørgsmål. Den kunne bidrage til gennemførelsen af den fælles EU/Indien-erklæring om kulturelle forbindelser.** Rundbordsdialogen kunne også med fordel se på henstillingen om »en dialog mellem civilisationer, dialog på tværs af religioner og kulturer«, som repræsentanter for det asiatiske civilsamfund fremsatte på Asien-Europamødet (bedre kendt som ASEM-topmødet) i Barcelona i juni 2004⁽⁹⁾. ASEM's ledere har allerede indledt en dialog mellem civilisationer, som EU's stats- eller regeringsledere deltog i. Indien deltog ikke, da landet ikke er medlem af ASEM. I sit svar på Kommissionens meddelelse har Indien påpeget, at landet er klart til at indlede en dialog med EU om de problemer, som følger af religiøs ekstremisme og fundamentalisme.

6.10 **For at få succes på disse områder skal rundbordsdialogen nå ud til langt flere civilsamfundsorganisationer, end den fysisk har plads til på sine møder. Løsningen er det internetforum, som rundbordsdialogen har etableret. Ved at give andre civilsamfundsorganisationer adgang til forummet kan rundbordsdialogen inddrage dem i sine debatter.** Da antallet af sådanne organisationer er meget stort, kan adgangen indledningsvis begrænses til organisationer, som medlemmerne af rundbordsdialogen kender. Som supplement til disse udvekslinger i cyberspace vil rundbordsdialogen fortsat invitere lokale civilsamfundsorganisationer til sine normale møder.

6.11 **Internetforummet er også en lettilgængelig kommunikationskanal for rundbordsdialogens medlemmer mellem deres halvårige møder, som især er nyttig for de indiske medlemmer, der er spredt ud over hele landet.** Forslag til rapporter kan lægges ind på forummet, så medlemmerne kan kommentere dem forud for møderne. Debatterne på selve møderne bliver således meget rigere og henstillingerne til EU/Indien-topmøderne mere fokuserede. Medlemmerne kan holde hinanden informerede om deres aktiviteter og dermed lære hinanden bedre at kende, i hvert fald rent fagligt. Som antallet af europæiske og indiske organisationer, der bruger forummet, stiger, vil de, der har fælles interesser, kunne anvende det som udgangspunkt for et samarbejde ved først at udveksle erfaringer og senere udvikle fælles projekter.

6.12 To andre spørgsmål, som rundbordsdialogen har debatteret indgående, er, hvordan medierne kan medvirke til at

styrke civilsamfundet og det kulturelle samarbejde. Den kan derfor med fordel bidrage til 1) medlemsstaternes, Europa-Parlamentets og Kommissionens indsats for at profilere EU i Indien, især over for civilsamfundsorganisationer, og 2) udarbejdelsen af et specifikt afsnit om kulturelt samarbejde i handlingsplanen for et strategisk partnerskab på baggrund af den fælles EU/Indien-erklæring om kulturelt samarbejde af 8. november 2004.

7. Konklusioner

7.1 **EU og Indien er mere opsatte end nogensinde på at udvide samarbejdet.** Det seneste bevis herpå er den fart, med hvilken Kommissionen og Indiens diplomatiske mission ved EU er påbegyndt udarbejdelsen af handlingsplanen for et strategisk partnerskab mellem EU og Indien. Begge parter er interesserede i, at deres respektive civilsamfund skal bidrage til processen. EØSU bidrager allerede til at bringe det europæiske og indiske civilsamfund tættere sammen gennem den aktive deltagelse i rundbordsdialogen mellem EU og Indien, den finansielle støtte til EU/Indien-internetforummet og opfordringerne til rundbordsdialogens indiske medformand, N. N. Vohra, om at deltage i aktiviteter, der vedrører forbindelserne mellem EU og Indien.

7.2 Efter at have hilst Kommissionens meddelelse om det strategiske partnerskab mellem EU og Indien velkommen må EØSU nu bidrage aktivt til udarbejdelsen af handlingsplanen. På rundbordsdialogens møde i London blev der givet tilsagn om »at fremsætte forslag til EU-institutionerne og den indiske regering på områder, hvor civilsamfundet kan tilføre reel merværdi, navnlig hvad angår millennium-udviklingsmålene, fremme af bæredygtig udvikling og styring af globaliseringen«.

7.3 Indiens regering bifaldt EU's udvidelse. I den fælles pressemeddelelse efter topmødet i Haag den 8. november 2004 gav Indien udtryk for dets ønske om, at »en udvidelse af EU vil bidrage til at styrke forbindelserne mellem os yderligere«. Som rådgivende organ og repræsentant for det europæiske civilsamfund bør EØSU derfor både sikre, at EU-25 er passende repræsenteret ved rundbordsdialogen og fremhæve forbindelserne mellem EU og Indien i sit eget arbejde. Rundbordsdialogen EU/Indien kan således blive et forbillede for EØSU's forbindelser med andre udviklingslande og -regioner verden over.

Bruxelles, den 12. maj 2005

Anne-Marie SIGMUND

Formand for

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽⁹⁾ Barcelona-rapporten. Henstillinger fra civilsamfundet om forbindelserne mellem Asien og Europa, rettet til lederne af ASEM. Sammenføring af det asiatiske og europæiske civilsamfund: en uformel høring. Den 16.-18. juni 2004, Barcelona, Spanien.